

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Татарстан
Исполнительного комитета Верхнеуслонского муниципального района"
МБОУ "Шеланговская средняя общеобразовательная школа»

Согласовано
педагогическим советом
протокол №1 от 29.08.2024г.

«Утверждено»
Директор школы Ледеява Л.В.
Приказ № 54- О от « 29» августа 2024г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

(ID 4657196)

учебного предмета “РОДНОЙ (ТАТАРСКИЙ)ЯЗЫК” В 5-9 КЛАССАХ

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ УЧЕБНОГО ПРЕДМЕТА “РОДНОЙ(ТАТАРСКИЙ)ЯЗЫК” В 5-9 КЛАССАХ

Освоение программы 5-9 классов предусматривает формирование у них следующих **личностных результатов**:

- уважительное отношение к татарскому языку как средству межличностного и межкультурного общения и желание изучить его на должном уровне;
- оценивание жизненных ситуаций, исходя из общечеловеческих норм;
- целостный, социально-ориентированный взгляд на мир в его органичном единстве и разнообразии народов, культур и религий;
- доброжелательное отношение, уважение и толерантность к другому народу, компетентность в межкультурном диалоге.

К **метапредметным результатам** обучения татарскому языку относятся:

- умение определять понятия, создавать обобщения, устанавливать аналогии, классифицировать, самостоятельно выбирать основания и критерии для классификации, устанавливать причинно-следственные связи, строить логическое рассуждение, умозаключение (индуктивное, дедуктивное, по аналогии) и делать выводы;
- владение культурой активного использования словарей и других поисковых систем;
- умение организовать учебную деятельность, понимая порядок работы, и находить для этого эффективные приемы;
- умение оценивать качество работы, опираясь на определенные критерии;
- умение анализировать и понимать причины удач и неудач в учебе;
- умение работать индивидуально и в группе: находить общее решение и разрешать конфликты на основе согласования позиций и учета интересов;
- компетентность в области использования информационно-коммуникационных технологий.

Предметные результаты обучения татарскому языку по каждой изучаемой теме приводятся в тематическом планировании в графе **характеристика основных видов деятельности учащихся**.

По видам речевой деятельности предусматриваются следующие результаты:

в говорении

1) *диалогическая речь*:

умение вести диалоги этикетного характера, диалог-расспрос, диалог-побуждение к действию, диалог-обмен мнениями, комбинированные диалоги.

Объём диалога: каждый участник диалога должен произнести 6-8 реплик (5–7 классы), 8-10 реплик (8–9 классы). Продолжительность диалога: 1–2 мин. (9 класс).

2) *Монологическая речь*: умение пользоваться основными коммуникативными типами речи: описанием, сообщением, рассказом (включающим эмоционально-оценочные суждения), рассуждением (характеристикой) с высказыванием своего мнения и краткой аргументацией с опорой и без опоры на прочитанный или услышанный текст, либо заданную комму

3) уникативную ситуацию.

Объём монологического высказывания: 8-10 фраз (5–7 классы); 10-15 фраз (8–9 классы). Продолжительность монолога: 2 мин (9 класс).

в аудировании

дальнейшее развитие и совершенствование восприятия и понимания на слух аутентичных аудио и видеотекстов с разной глубиной проникновения в их содержание (с пониманием основного содержания, с выборочным и полным пониманием воспринимаемого на слух текста) в зависимости от коммуникативной задачи и функционального типа текста.

Аудирование с полным пониманием содержания осуществляется на несложных текстах, построенных на полностью знакомом учащимся языковом материале. Время звучания текстов для аудирования – до 1 мин.

Аудирование с выборочным пониманием нужной или интересующей информации предполагает умение выделить значимую информацию в одном или нескольких аутентичных коротких текстах прагматического характера, опуская избыточную информацию. Время звучания текстов для аудирования: до 1,5 мин.

в чтении

умение:

– читать и понимать несложные тексты в языковом плане с различной глубиной и точностью проникновения в их содержание (в зависимости от вида чтения): с пониманием основного содержания (ознакомительное чтение); с полным пониманием содержания (изучающее чтение); с выборочным пониманием нужной или интересующей информации (просмотровое/поисковое чтение);

– формулировать простые выводы на основе информации, которая содержится в тексте;

– прогнозировать содержание книги по ее названию и оформлению, содержанию сообщения, по внешним признакам (основной странице и т.д.).

в письме

умение:

– писать короткие поздравления с днем рождения и другими праздниками, выражать пожелания (объемом 18-20 слов, включая адрес);

– заполнять формуляры, бланки (указывать имя, фамилию, пол, гражданство, адрес);

– писать личное письмо с опорой и без опоры на образец (расспрашивать адресата о его жизни, делах, сообщать то же самое о себе, выражать благодарность, давать совет, просить о чём-либо). Объем личного письма: 80 слов, включая адрес;

– составлять короткие рассказы;

– описывать картины;

– составлять план, тезисы письменного сообщения, кратко излагать результаты проектной деятельности.

Основное содержание учебного предмета

5-9 классы

Содержание учебного предмета отбирается с учетом интересов учащихся в соответствии с их возрастными особенностями, потребностей общения, психофизиологических возможностей; служит развитию универсальных учебных действий и формированию личностных ценностей. Оно состоит из следующих тем:

Мы в школе / Без мэктэптэ

С новым учебным годом! Правила приветствия / Яңа уку елы котлы булсын! Исәнләшү кагыйдәләре

ЛГМ по тексту " Праздник знаний в школе" / “Мэктэптэ белем бэйрәме” текстындагы ЛГМ

Праздник знаний в школе. Составление рассказа / Мэктэптэ белем бэйрәме. Хикяэ төзү
Собственные и нарицательные имена существительные /Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр
Имена существительные с аффиксами принадлежности в един.числе. /Исемнәрнең берлек санда тартым белән төрләнеше. Тартымлы исемнәрне сөйләмдә куллану.

Присоединение окончаний к существительным /Исемгә кушымчалар ялгану тәртибе
Имена существительные с аффиксами принадлежности в мн.числе /Исемнәрнең күплек санда тартым белән төрләнеше

Порядок присоединения аффиксов к существительным, использование в речи /Тамыр, кушма парлы, тезмә исемнәрнең ясалышы, аларның сөйләмдә куллану

Повелительное наклонения. Спряжение глаголов повелительного наклонения /Боерык фигыль. Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше

Вежливые формы разговора /Эдэпле сөйләм формалары.

Спряжения глагола настоящего времени. Что мы делаем на уроке? /Хэзерге заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше. Без дәрестә нишлибез?

Спряжения глагола отрицательной формы настоящего времени /Хэзерге заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше (юклык формасы).

Прошедшее время глагола изъявительного наклонения /Билгеле үткән заман хикәя фигыль.

Текст “Почему у Олега нет настроения? ”/“Олегның нигә кәефе юк?” тексты

Олег – хороший ученик. Пишем рассказ /Олег – яхшы укучы. Хикәя язабыз

Контрольная работа. Мы в школе /Контроль эш. Без мәктәптә

Числительные. Виды числительных /Сан.Сан төркемчеләре

Разбор количественных, порядковых, собирательных числительных

/Микъдар,тәртип,жыю саннарын аеру

Наши оценки /Безнең билгеләр

Я – дома помощник /Мин – өйдә булышчы

ЛГМ в стихотворении “Доброе утро”/“Хәерле иртә” шигырендә ЛГМ

Сколько часов? Во сколько часов? /Сәгать ничә? Сәгать ничәдә?

Мой режим дня /Минем көндәлек режимым

Советы Ильсуру и Расиму. Употребление инфинитива в речи /Илсур белән Рәсимгә

киңәшләр. Фигыльнең инфинитив формасын сөйләмдә куллану

Употребление в речи формы инфинитива (нужно, не нужно, можно, нельзя)/Фигыльнең инфинитив формасын модаль сүзләр (кирәк, кирәкми, ярый, ярамый) белән сөйләмдә куллану.

Мы – хорошие помощники/Без – яхшы булышчылар

Употребление в речи вводных слов/Кереш сүзләре сөйләмдә куллану

Формы похвалы. Употребление в речи форм похвалы/Мактау формалары. Мактау формаларын сөйләмдә куллану

Употребление в речи словосочетания – Хочу работать/Эшләргә телим – төзелмәсен сөйләмдә куллану

Текст про Расима/Рәсим турында текст

Характеристика Расима. Инсценировка рассказа /Рәсимгә характеристика. Хикәяне сәхнәләштерү

Помогаем родителям. Написание рассказа /Эти-әнигә булышабыз. Хикәя язу

ЛГМ в рассказе “Два пирожных”/“Ике пирожный” хикәясендәге ЛГМ

Написание рассказа “Два пирожных”с изменением Употребление в речи послелогов (для, как) /”Ике пирожный” хикәясен үзгәртеп язу. Өчен, шикелле бәйләкләрен сөйләмдә куллану.

Как печется хлеб? /Икмәк ничек пешә?

ЛГМ в сказке “Курица, Мышь и тетерев”/“Тавык, Тычкан һәм көртлек” әкиятендәге ЛГМ

Сказка “Курица, Мышь и тетерев”/“Тавык, Тычкан һәм көртлек” әкиятә

Склонение неопределенного глагола прошедшего времени по числам и лицам/Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше

Контрольная работа “Мы помогаем дома”/Контроль эш “Без өйдә булышабыз”

Склонение неопределенного глагола прошедшего времени в положительной и отрицательной форме по лицам и числам /Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше

Повторение по теме “Мы помогаем дома”/Тема буенча кабатлау “Без өйдә булышабыз”

С друзьями весело / Дуслар белән күңелле

У меня есть друзья/Минем дусларым бар

Прилагательные.Степени сравнения прилагательных.Использование степени сравнения прилагательных в речи / Сыйфат. Сыйфат дәрәжәләре. Сыйфат дәрәжәләренең сөйләмдә кулланылышы.

ЛГМ в рассказе “Весенние каникулы”/“Язгы каникул” хикэясендөгө ЛГМ
Признаки форм повеления и просьбы/Боеру һәм үтенеч белдерү формалары
Этика разговора по телефону /Телефоннан сөйлөшү этикеты
Татарская народная кухня. Разделение категории принадлежности и падежей имен
существительных ед. и мн. числа /Татар халык ашлары. Тартым һәм килеш белән
төрлэнгән исемнәрнең берлек һәм күплек сандагы кушымчаларын аеру
Готовимся к дню рождения/Туган көнгә эзерләнәбез
Часы работы магазина/Кибетнең эш сәгате
Приготовление стола. Формы приглашения за стол /Табын эзерләү. Табынга чакыру
формалары
Приглашение на день рождения /Туган көнгә чакыру
Урок-игра. Праздник день рождения/Туган көн бәйрәме (уен-дәрес)
ЛГМ в рассказе “Возле стола”/“Табын янында” хикэясендөгө ЛГМ
Правила поведения за столом/Табын янында утыру кагыйдэләре
Контрольная работа “С друзьями весело”/Контроль эш “Дуслар белән күңелле”
Повторение по теме «С друзьями весело»/“Дуслар белән күңелле” темасы буенча кабатлау
Четвероногие друзья / Дүрт аяклы дусларыбыз
Четвероногие друзья /Дүрт аяклы дусларыбыз
Привычки наших четвероногих друзей/Дүрт аяклы дусларыбызның гадәтләре
Образы, породы наших четвероногих друзей/Дүрт аяклы дусларыбызның кыяфәтләре,
токымнары
Мой четвероногий друг /Минем дүрт аяклы дустым.
Использование в речи местоимения я, ты, он /Мин, син, ул алмашлыкларының төшем
килешләрендә сөйләмдә кулланылышы
Текст “Умный Карабай”/“Акыллы Карабай” тексты
Повторение темы четвероногие друзья. Использование в речи личных местоимений в
предложном падеже /Дүрт аяклы дусларыбыз темасын кабатлау. Зат алмашлыкларының
урын-вакыт килешендә сөйләмдә куллану
Мы любим спорт / Без спорт яратабыз
Названия частей тела/Тән әгъзаларының аталышы
Рядом с врачом/Табиб янында
Виды спорта/Спорт төрләре
Промежуточная контрольная работа “Мы любим спорт” /Арадаш Контроль эш “Без спорт
яратабыз”
Игры праздника Сабан Туй/Сабан туе уеннары
Повторение темы мы любим спорт/Без спорт яратабыз темасын кабатлау
Повторение материала 5-го класса/5 нче сыйныф материалларын кабатлау
Разговор на тему “Скоро летние каникулы”/“Тиздән жәйге каникуллар” темасына
сөйлөшү

6 класс

Начинается новый учебный год / Яңа уку елы башлана

День знаний. Формы поздравления и похвалы / Белем көне. Котлау, мактау формалары
Названия учебных принадлежностей /Уку-язу әсбапларының исемнәре
Склонение имен существительных по падежам, понимание в тексте /Тартымлы
исемнәрнең килеш белән төрләнеше, текстта аңлау
Мы читаем книги /Без китаплар укыйбыз
Порядок присоединения аффиксов к существительным /Исемнәргә кушымчаларның
ялгану тәртібе
Моя школа /Минем мәктәбем

Использование в речи вопросительных местоимений /Сорау алмашлыкларын сөйләмдә куллану

История появления татарской книги /Татар китабы туу тарихы

Словари в татарском языке. Словообразовательные окончания /Татар телендә сүзлекләр. – лык/-лек, -чы/-че исем ясагыч кушымчалары

Распространенные и нераспространенные предложения /Жыйнак һәм жәенке жөмлөләр К.Насыйри – великий ученый /К.Насыйри - бөөк галим

Состав предложения ... кем-то работает / ... булып эшли төзелмәсе

Мы в библиотеке/ Без китапханәдә

Экскурси в школьную (городскую) библиотеку, заполнение формуляра, взятие книги /Мәктәп (шәһәр) китапханәсенә экскурсия, формуляр тутыру, китап алу

Контрольная работа.”Начинается новый учебный год”/Контроль эш. “Яңа уку елы башлана”

Польза чтения книг. Работа над ошибками /Китап укуның файдасы. Хаталар өстендә эш Моя любимая книга /Минем яраткан китабым

Родительный падеж, вопросы, окончания, использование в речи /Иялек килеше, сораулары, кушымчалары, иялек килешенә сөйләмдә кулланылышы

Отрицательная форма глагола настоящего времени и окончания/Хәзерге заман хикяя фигыльнең юклык формасы, кушымчалары

“Мы пишем рассказ”/“Без хикяя язабыз”

Спряжение повелительного наклонения в положительной и утвердительной форме по лицам и числам /Боекыг фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше

Советы по содержанию учебных пособий /Уку-язу әсбапларын тәртипле тоту киңәшләре.

Мы – помощники / Без – булышчылар

Виды работ, которые выполняются в семье /Гаиләдә эшләнә торган эш төрләре

Отрицательная форма глагола условного наклонения. Использование в речи глагола условного наклонения в утвердительной и отрицательной форме и склонение по числам и лицам /Шарт фигыльнең юклык формасы. Шарт фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше, сөйләмдә кулланылышы

Письменная монологическая речь о домашнем труде /Өй хезмәте турында язма монологик сөйләм

Лексический материал в тексте “Почему Ахмет заплакал”/«Әхмәт нигә елады?» текстында лексик-грамматик материал.

Использование в речи вводных слов/Кереш сүзләрнең сөйләмдә кулланылышы.

Что может сделать Супермальчик?/Супермалай нәрсәләр эшли ала?

Контрольная работа. «Мы помощники»/Контроль эш. “Без – булышчылар”

Составление нового рассказа – Я – супермальчик (супердевочка) /Мин – супермалай (суперкыз) - яңа хикяя төзү.

С друзьями весело /Дуслар белән күңелле

Лексика по теме “Мой настоящий друг”/«Минем чын дустым» темасы буенча лексика.

Друзья на дискотеке/Дуслар дискотекада

Формы запроса ходатайства и разрешения/Үтенеч һәм рөхсәт сорау формалары: барыйм инде, барыйм әле төзелмәләре.

Утвердительная форма глагола будущего времени. Спряжение утвердительная формы глагола будущего времени по лицам и числам /Билгеле киләчәк заман хикяя фигыль.

Билгеле киләчәк заман хикяя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.

Неопределенная форма глагола будущего времени. Спряжение неопределенной формы глагола будущего времени по лицам и числам /Билгесез киләчәк заман хикяя фигыль.Билгесез киләчәк заман хикяя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.

Просить разрешения – нужное дело /Рөхсәт сорау – кирәкле эш.

Лексический грамматический материал в рассказе “Голубые листья”/«Зәңгәр яфрактар» хикяясендәге лексик-грамматик материал.

Катя настоящий друг? Признаки характера /Катя чын дусмы? Характер сыйфатларын ачучы сыйфатлар.

Использование союзов: потому что, из-за этого в речи/Чөнки, шуңа күрә теркәгечләрән сөйләмдә куллану.

Рассказ “В день рождения”/«Туган көндә» хикәясе.

Приглашение на день рождения/Туган көн бәйрәменә чакыру.

Рассказ о подготовке стола /Өстәл әзерләү турында сөйләү.

Родная земля-Татарстан / Туган жирем – Татарстан

Понятия родная страна, родная земля/Туган илем, туган жирем төшенчәләре.

Природа Татарстана. Государственные символы Республики Татарстан /Татарстанның табиғате. Татарстан Республикасының дәүләт символлары.

Лексический грамматический материал в тексте «Гости приехавшие из Англии»/«Англиядән килгән кунаклар» тексты буенча лексик-грамматик материал.

Использование в речи видов наречий /Рәвеш төркемчәләрен сөйләмдә куллану.

Народы, проживающие в Татарстане, их родной язык /Татарстанда яшәүче милләتلәр, аларның туган теле

На каких языках мы говорим?/Без нинди телләрдә сөйләшәбез?

Климат Татарстана, где обитают животные, растения. /Татарстанның климаты, анда яшәгән хайваннар, үскән үсемлекләр.

“Родная земля - Татарстан” /“Туган жирем – Татарстан”

Конструкция предложения от Казани до Набережных Челнов /Казаннан Яр Чаллыга кадәр төзелмәсе.

Информация о городе Казани/Казан шәһәре турында мәгълүмат

Контрольная работа. “Татарстан – родная земля”/Контроль эш. “Туган жирем - Татарстан”

Театр Г. Камала. Мы идем в театр. Работа над ошибками /Г. Камал театры. Без театрга барабыз. Хаталар өстендә эш.

Известные представители искусства Татарстана /Татарстанның танылган сәнгать вәкилләре.

Вместе с природой / Табиғат белән бергә

Наше окружение /Безнең әйләнә-тирәбез.

Вред, причиненный лесу людьми /Кешеләрнең урманга салган зыяны.

Советы об охране природы /Табиғатне саклау турында киңәшләр.

Проживающие у нас птицы /Бездә яшәүче кошлар.

ЛГМ по теме «Мир диких животных» /«Кыргый хайваннар дөньясы» темасы буенча ЛГМ.

Потомки наших четвероногих друзей, их внешность, привычки, преданность, забота. /Дүрт аяклы дусларыбызның токымнары, кыяфәтләре, гадәтләре, тугрылыклары, аларны саклау, карау.

В здоровом теле – здоровый дух / Сәламәт тәндә – сәламәт акыл

Виды спорта /Спорт төрләре.

Разговор о том, какими видами спорта заниматься /Нинди спорт төрләре белән шөгьльләнү турында сөйләшү.

Олимпийские игры, виды спорта на Олимпийских играх, олимпийский огонь, олимпийский флаг. /Олимпия уеннары, Олимпия уеннарындагы спорт төрләре, олимпия уты, олимпия флагы.

Промежуточная аттестация. Контрольная работа. «В здоровом теле – здоровый дух»/Арадаш аттестация. Контроль эш. “Сәламәт тәндә – сәламәт акыл”

У врача. Советы больному /Табибта. Авыручыга киңәшләр биру.

Разговор о причинах заболевания, о том, где болит /Авыруның сәбәпләре, кайсы жирең авырты турында сөйләү.

Инфинитив (определенный и неопределенный) +состав слов надо (нельзя)

/Инфинитив(барлыкта һәм юклыкта) + кирәк (ярамай) төзелмәсе.

Повторение материала 6-го класса /6 нчы сыйныф материалларын кабатлау
Повторение материала 6-го класса /6 нчы сыйныф материалларын кабатлау

7 класс

Знание и жизнь / Белем һәм тормыш

ЛГМ по теме “Новый учебный год”. / «Яңа уку елы» темасы буенча лексик-грамматик материал. ТИ кагыйдэләре.

Образование прилагательных. Новости в новом учебном году. / Сыйфатлар ясалышы. Яңа уку елындагы яңалыклар.

Разговор о выходных летом. / Жәйге ялыны ничек уздыру. Классташларыңның ничек укуы, нинди билгеләр алу, өй эшен ничек эшләү, дәрестә ничек катнашу турында сөйләшү.

Определенная и неопределенная форма прошедшего времени изъявительного наклонения. / Билгеле һәм билгесез үткән заман хикәя фигыль.

4 формы деепричастий. / Хәл фигыль, хәл фигыльнең 4 төре, аларны сөйләмдә куллану. Самостоятельная работа / Мөстәкыйль эш

Работа над ошибками. Рассказ “Первый день в школе” / Хаталар өстендә эш. «Мәктәптә беренче көн» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.

ЛГМ к тексту “Мы даем советы” / «Без киңәшләр бирәбез» темасы буенча сөйләм үрнәкләре. Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.

Исползование в речи повелительного наклонения глагола. / Боерык фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.

Учися заполнять формуля в библиотеке. / Китапханәдә формуляр тутыру. Кирәкле китапның исеме, авторы турында белешмә

Разряды наречий по значению. / Рәвеш төркемчәләре. Сәбәп белдерү формасы.

Порядок окончаний существительных. / Исемнәргә кушымчалар ялгану тәртибе. «Көндәлек – документ, көндәлек - синең көзгән» темасы буенча лексик-грамматик материал.

Секреты и нужные качества хорошей учебы. / Яхшы уку серләре, яхшы уку өчен кирәкле сыйфатлар. «Инфинитив+кирәк» төзелмәсе.

Контрольная работа. «Знания и жизнь» / Контроль эш. «Белем һәм тормыш»

Защита проекта.Работа над ошибками / Проектлар яклау. Хаталар өстендә эш

Мы вместе отдыхаем / Без бергә ял итәбез

Причастие и временные формы. Прошедшее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. Үткән заман сыйфат фигыль формасы. Үткән заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.

Причастие и временные формы. Настоящее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. Хәзерге заман сыйфат фигыль формасы. Хәзерге заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.

Причастие и временные формы. Будущее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. Киләчәк заман сыйфат фигыль формасы. Киләчәк заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.

Причастие в речи. / Сыйфат фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.

Главные члены предложения. / Жөмләнең баш кисәкләре.

Виды главных членов. / Жөмләнең баш кисәкләренең төрләре.

ЛГМ к тексту “Свободное время” / «Буш вакыт» темасына караган лексик-грамматик материал.

Тире между подлежащим и сказуемым. / Жөмләнең баш кисәкләре: ия белән хәбәр, алар арасында сызык куелу очрактары

Свободное время. / Буш вакыт. Буш вакытны файдалы һәм файдасыз үткәру.

Разговор о поведении сверстников. / Яшьтәшләрнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү, бәя бирү.

Союзы. / Теркәгечләр.

Разговор на тему: “Мое свободное время” / «Минем буш вакытым» темасына сөйләшү.

Склонение имен действия по падежам и аффиксами принадлежности. / Исем фигыльнең барлык формасы, зат-сан белән төрләнеше

Разговор о полезном и бесполезном проведении свободного времени / Буш вакытны файдалы һәм файдасыз үткәру турында сөйләшү.

Вводные слова. Использование вводных слов в речи/ Кереш сүзләр. Кереш сүзләрнең сөйләмдә куллануы.

ЛГМ в стихотворении «Ошибочный шаг»/«Ялгыш адым» шигырендәге лексик-грамматик материал.

Лексико-грамматический материал в на тему “Что такое мужество?” / «Нәрсә ул егетлек?» проблемасы буенча лексик грамматик материал. Бездәге үрнәк сыйфатлар.

Склонение притяжательных имен существительных по падежам. / Тартымлы исемнәрнең берлек һәм күплек санда килеш белән төрләнеше.

Беседа о поведении сверстников. / Яшьтәшләрнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү.

Разговор о любимом занятии. / Яраткан шөгылең турында сөйли белү.

Разговор о посещении спортивных кружков, участии в спортивных играх. / Спорт түгәрәкләренә йөрү, спорт уеннарында катнашуың турында сөйли белү.

Проект. “Подъезд нашего дома” / Проект. «Безнең йортның подъезды»

Контрольная работа “Без бергә ял итәбез” / Контроль эш “Без бергә ял итәбез”

Защита проектов. Работа над ошибками. / Проектлар яклау. Хаталар өстендә эш.

Пожилые и младшие. / Өлкәннәр һәм кечкенәләр

Второстепенный член предложения- дополнение. / Жөмләнең иярчен кисәге – тәмамлык. Тәрбиялелек сыйфатлары.

Второстепенный член предложения – определение. “Мы помогаем друг другу». / Жөмләнең иярчен кисәге – аергыч. «Без бер-беребезгә булышабыз» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.

Второстепенный член предложения- дополнение.”Помогая жить веселее” / Жөмләнең иярчен кисәге – хәл. «Ярдәмләшеп яшәү күңелле» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.

Склонение имен действия по падежам. / Исем фигыльнең килешләр белән төрләнеше.

Использование имени действия в разговоре. / Исем фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.

Образование имени действия. / Исем фигыльнең ясалышы.

Лексико-грамматический материал на тему: “Ата-анага хөрмәт” / «Ата-анага хөрмәт» темасына караган лексик-грамматик материал.

Частицы. Проблемы этики общения. / Кисәкчәләр. Аралашу эдәбе проблемасы буенча сөйләшү.

Беседа по теме “Быт воспитанным модно?” / «Тәрбияле булу заманчамы?» проблемасы буенча сөйләшү.

Старшие и младшие – взаимоотношения в семье. / Билгеләү алмашлыклары. Өлкәннәр һәм кечкенәләрнең гаиләдә үзара мөнәсәбәте.

Ответственное отношение к поручениям. / Кушкан эшкә җаваплы караш турында сөйләшү.

Разные формы прозыбы. / Төрле рөхсәт сорау формалары.

Формы прозыбы у старших. / Өлкәннәргә үзеңнең кая да барырга рөхсәт сорау формалары.

Умение рассказывать старшим о своих желаниях. / Өлкәннәргә үзеңнең нишләргә теләвең турында сөйли белү формалары.

Умение говорить старшим откуда и когда вернешься. / Өлкәннәргә үзеңнең кайдан, кайчан кайтасыңны әйтә белү формалары.

Собирательные, противительные, разделительные союзы. Составление предложений. / Жыючы (һәм, да-да, та-та,ни...ни), каршы куючы (ләкин, ә, әмма), бүлүче (я, яки) теркәгечләре белән жөмлөләр төзү күнекмәләре
Использование союзов в речи. / Ияртүче (әгәр, шуңа күрә) теркәгечләрне сөйләмдә куллану.
Праздники в семье. / Гаиләдә бергә бәйрәмнәр үткәрү турында сөйләү.
Поздравления родителей. / Эти-әниләрне бәйрәм белән котлау үрнәкләре.
Контрольная работа “Өлкәннәр һәм кечкенәләр” / Контроль эш “Өлкәннәр һәм кечкенәләр”
“Старшие и младшие”. Работа над ошибками. / “Өлкәннәр һәм кечкенәләр.” Хаталар өстендә эш.

Мы живем в Татарстане. / Без Татарстанда яшибез

Лексический материал к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик материал.
Грамматический материал к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган грамматик материал.
Географическое местоположение Республики Татарстан в мире и в России. / Дөнъяда һәм Россиядә Татарстанның географик урыны.
Желательное наклонение глагола. Климат Татарстана. / Теләк фигыль. Татарстанның климаты.
Промышленность Татарстана. / Татарстанның сәнәгате.
Материальные богатства Татарстана. / Татарстанның матди байлыклары.
Промежуточная контрольная работа. “Без Татарстанда яшибез”. / Арадаш контроль эш. “Без Татарстанда яшибез”.
Знаменитый композитор “Сара Садыкова” / Атаклы композитор Сара Садыкова.
Формы изъявления желания. / Теләк белдерү формалары. «Без Татарстанда яшибез» темасы буенча сөйләшү.
Проект. Промышленность городов Татарстана. / Проект. Татарстан шәһәрләрендәге промышленность.

8класс

Кто много читает, тот много знает / Күп укыган – күп белер

Тема “Школа”. Настоящее время изъявительного наклонения глагола. / "Мәктәп" темасы буенча лексик берәмлекләр. Хикәя фигыльнең хәзерге заман формасы .
ЛГМ в стихотворении Р.Валиева “Школа” / Р.Валиева “Мәктәбем” шигырендәге лексик-грамматик материал.
Временные формы изъявительного наклонения глагола. / Хикәя фигыльнең заман формаларын сөйләмдә куллану
PP Мой летний отдых. / БСҮ Минем жәйге ялым.
Разговор по теме “Знаем дни недели” / “Атна көннәрен беләбез” темасына сөйләшү
Склонение глагола будущего неопределенного времени по лицам и числам. / Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.
Образование деепричастия. Использование деепричастий в речи. / Хәл фигыль, аның ясалышы һәм сөйләмдә кулланылышы.
ЛГМ в рассказе “ Успею... еще” / “Өлгерәм... әле” темасы буенча лексик материал. Сан төркемчәләре. Төртип, жыю саны.
Работа над текстом “Успею... еще” / "Өлгерәм әле" тексты өстендә эш.
Как я готовлю уроки. / "Мин ничек дәрес әзерлим".
Глагол условного наклонения. Склонение в лицах и числах. / Шарт фигыль, аның зат-сан белән төрләнеше.
Контрольная работа. “Легко ли хорошо учиться?” / Контроль эш.

и “Яхшы уку жиңелме?”.

ЛГМ в рассказе В.Нуриева “Успею еще” / В.Нуриев “Өлгерәм әле” хикәясенен II өлешендәге лексик-грамматик материал.

Неопределенная форма глагола. / Инфинитив. Инфинитивны сөйләмдә куллану.

Разговор по тексту “Успею еще”. / “Өлгерәм әле” хикәясе буенча диалогик сөйләм чыгу.

Монолог к теме. / “Күп укыган – күп белер” темасына монолог.

“Барый” смотрит телевизор. / Р. Вәлиева. Барый телевизор карый

Проект. Правила хорошей учебы. / Яхшы уку кагыйдәләре.

Из истории национальной библиотеки РТ / Татарстан Республикасының Милли китапханәсе тарихы.

Я и мои сверстники / Мин һәм минем яшьтәшләрем

Качества характеризующие внешний вид и характер. / Тышкы кыяфәтне һәм характерны белдерүче сыйфатлар.

ЛГМ в тексте “Секреты общения” / “Аралашу серләре” текстында ЛГМ.

Секреты дружбы / Душлашу серләре .

Секреты общения / Аралашу серләре.

ЛГМ в тексте “Правила вежливости” / “Әдәп кагыйдәләре” текстындагы ЛГМ.

Нужно ли выполнять правила вежливости / Әдәп кагыйдәләрен үтәү кирәкме?

Имя действия, его склонение и использование в речи. / Исем фигыль, аның килешләр белән төрләнеше һәм сөйләмдә дәрәҗә куллану

Советы психолога. / Психолог киңәшләре

Основа вежливости – хорошие привычки. / Әдәп төбә - матур гадәт

ЛГМ в тексте М.Галиева “Хотел победить” /* М.Галиев “Жиңәсем килде” әсәрендәге лексик-грамматик материал.

Причастие, его формы. / Сыйфат фигыль, аның заман формалары. Сыйфат фигыльнен барлыкта һәм юклыкта заман формаларын сөйләмдә куллану

ЛГМ в произведении М.Галиева “Хотел победить” / М.Галиев “Жиңәсем килде” әсәрендә ЛГМ.

Упражнения по рассказу “Хотел победить” / “Жиңәсем килде” әсәре буенча күнегүләр.

ЛГМ по тексту / “Ал кирәк, гөл кирәк” текстындагы ЛГМ.

Какие девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сиңа нинди кызлар (егетләр) ошый?

Монолог. Какиу девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сиңа нинди кызлар (егетләр) ошый?

Монолог төзү

Контрольная работа по теме “Я и мои сверстники” / “Мин һәм минем яшьтәшләрем” контроль эш.

Разряды местоимений / Алмашлык төркемчәләре.

Определительные местоимения. / Билгеләү алмашлыклары. Алмашлыкларның сөйләмдә эш кулланыла торган очраклары

ЛГМ к тексту “Мой цвет – зеленый. А твой?” / “Минем төсем – яшел? Ә синеке?” текстында ЛГМ.

Какой цвет тебе нравится? / Сиңа нинди төс ошый?

Проект. В мире цвета. / Төсләр дөньясында

Текст “В мире музыки” / “Музыка дөньясында” тексты.

Моя любимая музыка. / Минем яраткан музыкама.

Повторение по разделу. / “Мин һәм минем яшьтәшләрем” темасы буенча кабатлау күнегүләре.

Природа и человек. / Табигать һәм кеше

Что означает природа? / Нәрсә ул табигать?

Главные и второстепенные члены предложения. / Жөмләнән баш һәм иярчен кисәкләре.

ЛГМ по теме “Природа” / “Табигать” темасы буенча ЛГМ.

Формы выражения желания. / Теләк белдерү формалары. Теләк фигыль, аның барлыкта һәм юклыкта кулланылуы.

Союзы. Сочинительные и подчинительные союзы. / Теркәгечләр. Тезүче һәм ияртүче теркәгечләр.
ЛГМ в тексте “Лес” / “Урман” текстында ЛГМ.
Лес – близкий друг человека. Леса нашего края. / Урман – кешенең якин дуствы. Безнең як урманнары.
Степени прилагательных. / Сыйфат дәрәжәләре. “И ямьле соң бу дөнъя” текстында ЛГМ.
ЛГМ к тексту / “И ямьле соң бу дөнъя” тексты.
Любимое время года. / Минем яраткан ел фасылым.
Природа и мы. / Табигать һәм без.
Контрольная работа “Природа и человек” / “Табигать һәм кеше” контроль эш.
Природа и человек. Повторение по теме. / Табигать һәм кеше. Тема буенча кабатлау.
Защита природы. / Табигатьне саклау проблемалары.
Интересные виды в природе. / Табигатьтәге кызыклы күренешләр.
Моя Родина Татарстан. / Туган жирем – Татарстан
ЛГМ по теме. / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик- грамматик материал.
Тәржемә эше.
Упражнения по стихотворению “Мой Татарстан” / “Татарстаным” шигыре буенча эш күнегүләре.
Словосочетание. / “Исем+ исем” сүзтезмәсе.
Текст “Казань ” / “Казан” тексты
Памятные места Казани. / Казанның истәлекле урыннары.
Промежуточная контрольная работа. / Арадаш контроль эш.
Казань – столица Татарстана. / Казан – Татарстанның башкаласы. Жыйнак һәм жәенке жөмлөләрне сөйләмдә куллану
Казань – спортивный город. Спортивные строения Казани. / Казан- спорт шәһәре.
Казандагы спорт корылмалары.
ЛГМ Башня Сююмбике. / Сөембикә манарасы. ЛГМ.
Повторение по разделу “Туган ягым - Татарстан”. / Туган жирем – Татарстан. Тема буенча кабатлау.
Праздник Сабантуй. / Сабантуй бәйрәме.

Әккласс

Мы живем в Татарстане / Без Татарстанда яшибез

Мы живем в Татарстане / Без Татарстанда яшибез.
Географическое положение, города, реки Татарстана / Татарстанның географик урыны, шәһәрләре, елгалары.
Народы, живущие в Татарстане. Главные и второстепенные члены предложения / Татарстанда яши торган халыклар. Жөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре
В мире искусств. Простые и сложные предложения / Сәнгать дөнъясында .Гади һәм кушма жөмлөләр
Известный художник Харис Якупов. Написание рассказа по картине Хариса Якупова «Перед судом»./Танылган рәссам Харис Якупов. Харис Якуповның «Хөкем алдыннан» картинасы буенча хикәя язу.
Наша землячка-композитор София Губайдуллина. Использование в речи союзные и бессоюзные сложносочиненные предложения /Якташыбыз композитор София Гобәйдуллина. Теркәгечле һәм теркәгечсез тезмә кушма жөмлөләрне сөйләмдә куллану
Контрольная работа /Контроль эш
Сложноподчиненные предложения. Аналитические и синтетические придаточные предложения /Иярченле кушма жөмлөләр. Аналитик һәм синтетик бәйләүче чаралар.
“Мы живем в Татарстане” / “Без Татарстанда яшибез”.
Газеты и журналы выпускаемые в Татарстане /Татарстанда чыга торган газета-журналлар.

Выбор профессии /Һөнәр сайлау

Хозяин профессии /Һөнәр ияләре

Виды придаточных предложений. Различные средства связи сложноподчиненных предложений /Иярчен жөмлә төрләре. Иярчен ия жөмлә, бу төр жөмләдә бәйләүче чаралар.

Выбор профессии – ответственная работа. Придаточное сказуемое, ее аналитический вид / Һөнәр сайлау - жаваплы эш. Иярчен хәбәр жөмлә, аның аналитик төре генә булуы.

Какие профессии востребованы? Аналитические и синтетические придаточные определительные предложения, их средства связи /Кайсы һөнэрлэргә ихтыяж зур?

Аналитик һәм синтетик иярчен аергыч жөмлэләр, аларның бәйләүче чаралары.

Аналитические и синтетические виды придаточного дополнительного предложения / Иярчен тәмамлык жөмләнәң аналитик һәм синтетик төрләре.

Контрольная работа. “Выбор профессии”/Контроль эш. “Һөнәр сайлау”.

Моя будущая профессия /Минем булачак һөнәр

Здоровье – большое богатство / Сәламәтлек – зур байлык

Инфинитив, определенные и неопределенные формы инфинитива /Инфинитив, инфинитивның барлык һәм юклык формасы.

ЛГМ в тексте “Здоровье – большое богатство”/“Сәламәтлек – зур байлык” текстында ЛГМ Склонение падежей имя действия /Исем фигыльнәң килешләр белән төрләнеше

Вред курения /Тәмәке тартуның зарары

Что делает с людьми алкоголь? /Аракы кешене нишләтә?

Вред от питья алкоголя /Исерткеч эчемлекләрнәң зарары.

Написание рассказа “Я и моя жизнь” /“Мин һәм минем тормыш” хикәя язү

Советы против гаджетомании/Гаджетоманиягә каршы киңәшләр

Монолог. “Секреты нахождения друзей”/Монолог. “Дуслар табу сәре”.

Контрольная работа. «Здоровье – большое богатство» /Контроль эш. “Сәламәтлек – зур байлык”.

Перевод упражнений /Тәржемә күнегүләре

Мое любимое увлечение /Минем яраткан шөгылем

Никто и ничто не будет забыто / Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый

Сбор дополнительной информации о Великой Отечественной войне./Бөек Ватан сугышы турында өстәмә мәгълүмат туплау.

Кто такие джалильцы? Творческая работа по теме (реферат, презентация, проектная работа и др.)/Кемнәр ул – жәлилчеләр? Тема буенча ижади эш (реферат, презентация, проект эше һ.б.).

Произведения русских писателей о Великой Отечественной войне /Бөек Ватан сугышы турында рус язучыларының эсәрләре.

Промежуточная контрольная работа. “Никто и ничто не будет забыто”/Арадаш Контроль эш. “Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый”

Повторение. «Что такое храбрость?»/Йомгаклау. “Батырлык нәрсә ул?”

Лингвистические знания и навыки

Лексическая сторона речи

Активные лексические единицы в пределах тем общения, предусмотренных программой (до 1000 слов). Простые устойчивые выражения. Общая лексика для татарского и русского языков. Заимствованные слова. Синонимы. Антонимы. Омонимы. Способы словообразования: производные, парные, сложные и составные слова. Наиболее продуктивные словообразовательные аффиксы. Многозначные слова. Образцы татарского речевого этикета – клише (обращение, выражение просьбы, предложение, отказ от

предложения, извинение, выражение желания, согласие, несогласие, выражение удивления, выражение недовольства, выражение благодарности и уважения).

Грамматическая сторона речи

Активные разряды самостоятельных частей речи.

Имя существительное.

Нарицательные и собственные имена существительные. Изменение существительных по падежам и принадлежности. Порядок присоединения аффиксов к существительным.

Имя прилагательное. Основная, сравнительная, превосходная степени прилагательных. Производные прилагательные.

Числительное. Количественные и порядковые числительные (до 1000).

Наречие. Разряды наречий: наречия образа действия (*тиз, акрын, жэяү*), меры и степени (*куп, аз, бераз*), сравнения-уподобления (*татарча, русча, зурларча*), времени (*иртагга, бүген, жэен, кичен*), места (*анда, еракта, уңга, сулга*).

Местоимение. Личные, вопросительные, указательные (*бу, анә, теге, менә*), определительные (*барлык, бөтен, уз, һәр*), неопределенные (*әллә кем, әллә нинди, ниндидер*), отрицательные (*беркем, бернәрсә, һичкем*) местоимения.

Глагол. Изъявительное наклонение. Настоящее, прошедшее определенное, прошедшее неопределенное, будущее определенное, будущее неопределенное время глагола. Спряжение глагола в утвердительной и отрицательной формах.

Повелительное наклонение. Формы 2 и 3 лица ед. и мн. числа глагола повелительного наклонения. Особенности ударения в глаголах повелительного наклонения.

Желательное наклонение. Формы 1 лица ед. и мн. числа глаголов желательного наклонения.

Условное наклонение. Спряжение глаголов условного наклонения в утвердительной и отрицательной формах.

Аналитические глаголы, выражающие начало, продолжение, завершение действия (*укый башлады, укый тора, укый бетерде*); аналитические формы, выражающие желание (*барасым килә*), возможность/невозможность (*бара алам, бара алмыйм*).

Имя действия.

Инфинитив с модальными словами (*кирәк (түгел), тиеш (түгел), ярый (ярамый)*).

Причастие. Формы причастий настоящего, прошедшего времени: *-учы/-үче; -а/-ә, -ый/-и торган; -ган/-гән, -кан/-кән*.

Деепричастие. Формы деепричастий на *-ып/-еп/-п; -гач/-гәч, -кач/-кәч; -ганчы/-гәнче, -канчы/-кәнче*.

Служебные части речи.

Послелого: *белән, турында, өчен, кебек кадәр, соң, аша*. Употребление послелогов с существительными и местоимениями.

Послеложные слова: *алдында, артында, астында, өстендә, эчендә, янында*. Функции послелогов и послеложных слов в предложении.

Союзы. Собираательные союзы: *һәм, да – дә, та – тә*; противительные союзы: *ләкин, тик, әмма, ә*; подчинительные союзы: *чөнки, әгәр*.

Частицы: (*-мы/-ме, бик, түгел, тагын, әле, -чы/-че, гына/генә, кына/кенә*), их правописание.

Синтаксис. Типы предложений по цели высказывания: повествовательное, вопросительное, побудительное предложения. Порядок слов в татарском предложении. Утвердительные и отрицательные предложения. Простое предложение с простым глагольным сказуемым (*Мин татарча беләм*), с именным сказуемым (*Безнең гаиләбез тату*) и составным глагольным сказуемым (*Мин укырга яратам*). Простое распространенное предложение. Предложение с однородными членами. Предложения с сочинительными и подчинительными союзами.

Сложноподчиненные предложения времени, образованные с помощью парных относительных слов: *кайчан-шунда* (*шул вакытта, шул чагында*); синтетический тип придаточного времени, образованного с помощью форм деепричастия с аффиксами: *-гач/-гәч, -ганчы/-гәнче*; аналитический тип придаточного места, образованного с помощью парных относительных слов *кайда-шунда, кая-шунда, кайдан-шуннан*; аналитический тип придаточного цели, образованного с помощью одинарного относительного слова *шуның өчен*; синтетический тип придаточного причины, образованного с помощью послелoga *өчен*; аналитический тип придаточного причины, образованного с помощью одинарных относительных слов *шуңа күрә, шул сәбәпле*; синтетический тип придаточного условия, образованного с помощью глаголов условного наклонения с аффиксом *-са/-сә*; синтетический тип придаточного уступки, образованного с помощью глаголов уступительной модальности.

Тематический план. / ТЕМАТИК ПЛАН
5 класс. / 5 нче сыйныф

№	Дәреснең темасы	Сәг. саны
Без мәктәптә - 19 сәгать		
1.	Яңа уку елы котлы булсын! Исәнләшү кагыйдәләре	1
2.	“Мәктәптә белем бәйрәме” текстындагы ЛГМ	1
3.	Мәктәптә белем бәйрәме. Хикәя төзү	1
4.	<i>Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр</i>	1
5.	Исемнәрнең берлек санда тартым белән төрләнеше. Тартымлы исемнәрне сөйләмдә куллану.	1
6.	<i>Исемгә кушымчалар ялгану тәртибе</i>	1
7.	Исемнәрнең күплек санда тартым белән төрләнеше	1
8.	<i>Тамыр, кушма нарлы, тезмә исемнәрнең ясалышы, аларның сөйләмдә куллану</i>	1
9.	Боерык фигыль. <i>Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше</i>	1
10.	Әдәпле сөйләм формалары.	1
11.	<i>Хәзерге заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше. Без дәрестә нишлибез?</i>	1
12.	Хәзерге заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше (юклык формасы).	1
13.	Билгеле үткән заман хикәя фигыль.	1
14.	“Олегның нигә кәефе юк?” тексты	1
15.	.Олег – яхшы укучы. Хикәя язабыз	1
16.	Мөстәкыйль эш. Без мәктәптә	1
17.	<i>Сан. Сан төркемчеләре</i>	1
18.	Микъдар, тәртип, жыю саннарын аеру. Количественные, порядковые, собирательные числительные.	1
19.	Безнең билгеләр.	1
Мин – өйдә булышчы - 21 сәгать		
20.	“Хәерле иртә” шигырендә ЛГМ	1
21.	Сәгать ничә? Сәгать ничәдә?	1
22.	Минем көндәлек режимым	1
23.	Илсур белән Рәсимгә киңәшләр. <i>Фигыльнең инфинитив формасын сөйләмдә куллану</i>	1
24.	<i>Фигыльнең инфинитив формасын модаль сүзләр (кирәк, кирәкми, ярый, ярамый) белән сөйләмдә куллану.</i>	1
25.	Без – яхшы булышчылар	1
26.	<i>Кереш сүзләргә сөйләмдә куллану</i>	1
27.	Мактау формалары. Мактау формаларын сөйләмдә куллану	1
28.	<i>Эшләргә телим – төзелмәсен сөйләмдә куллану</i>	1
29.	Рәсим турында текст	1
30.	Проект. Рәсимгә характеристика. Хикәяне сәхнәләштерү	1
31.	Әти-әнигә булышабыз. Хикәя язу	1

32.	“Ике пирожный” хикэясендәге ЛГМ	1
33.	Ике пирожный” хикэясен үзгәртеп язу. <i>Өчен, шикелле бәйлекләрен сөйләмдә куллану.</i>	1
34.	Икмәк ничек пешә?	1
35.	“Тавык, Тычкан һәм көртлек” әкиятендәге ЛГМ	1
36.	“Тавык, Тычкан һәм көртлек” әкиятте	1
37.	Билгесез үткән заман хикэя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше	1
38.	Контроль эш “Без өйдә булышабыз”	1
39.	<i>Билгесез үткән заман хикэя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше</i>	1
40.	Тема буенча кабатлау “Без өйдә булышабыз”	1
Дуслар белән күңелле - 15 сәгать		
41.	Минем дусларым бар	1
42.	<i>Сыйфат. Сыйфат дәрәжәләре. Сыйфат дәрәжәләренең сөйләмдә кулланылышы.</i>	1
43.	“Язгы каникул” хикэясендәге ЛГМ	1
44.	Боеру һәм үтенеч белдерү формалары	1
45.	Телефоннан сөйләшү этикеты	1
46.	Татар халык ашлары. <i>Тартым һәм килеш белән төрләнган исемнәрнең берлек һәм күплек сандагы кушымчаларын аеру</i>	1
47.	Проект. Туган көнгә эзерләнәбез	1
48.	Кибетнең эш сәгате	1
49.	Табын эзерләү. Табынга чакыру формалары	1
50.	Туган көнгә чакыру	1
51.	Туган көн бәйрәме (уен-дәрес)	1
52.	“Табын янында” хикэясендәге ЛГМ	1
53.	Табын янында утыру кагыйдәләре	1
54.	Контроль эш “Дуслар белән күңелле”	1
55.	“Дуслар белән күңелле” темасы буенча кабатлау	1
Дүрт аяклы дусларыбыз - 7 сәгать		
56.	Дүрт аяклы дусларыбыз	1
57.	Дүрт аяклы дусларыбызның гадәтләре	1
58.	Дүрт аяклы дусларыбызның кыяфәтләре, токымнары	1
59.	Проект. Минем дүрт аяклы дустым.	1
60.	<i>Мин, син, ул алмашлыкларының төшем килешләрендә сөйләмдә кулланылышы</i>	1
61.	“Акыллы Карабай” тексти	1
62.	Дүрт аяклы дусларыбыз темасын кабатлау. <i>Зат алмашлыкларының урын-вакыт килешендә сөйләмдә куллану</i>	1
Без спорт яратабыз - 8 сәгать		
63.	Тән әгъзаларының аталышы	1
64.	Табиб янында	1
65.	Спорт төрләре	1

66.	Контроль эш “Без спорт яратабыз”	1
67.	Проект.Сабан туе уеннары	1
68.	Без спорт яратабыз темасын кабатлау	1
69.	5 нче сыйныф материалларын кабатлау	1
70.	“Тиздән жәйге каникуллар” темасына сөйләшү	1

Тематический план. / ТЕМАТИК ПЛАН
бкласс. / бнчы сыйныф

№	Тема урока / Дәресең темасы	К-во часов / Сәг. саны
Яңа уку елы башлана (22 с.)		
1.	День знаний. Поздравление. / Белем көне. Котлау, мактау формалары	1
2.	Названия учебных приспособлений. / Уку-язу эсбапларының исемнәре	1
3.	<i>Склонение притяжательных существительных по падежам. / Тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше, текстта аңлау</i>	1
4.	Мы читаем книги. / Без китаплар укыйбыз	1
5.	Порядок окончаний у существительных. / Исемнәргә кушымчаларның ялгану тәртибе	1
6.	Моя школа. / Минем мәктәбем	1
7.	Использование вопросительных местоимений в речи. / Сорау алмашлыкларын сөйләмдә куллану	1
8.	История возникновения татарской книги. / Татар китабы туу тарихы	1
9.	Словари татарского языка. / Татар телендә сүзлекләр. –лык/-лек, -чы/-че исем ясагыч кушымчалары	1
10.	Простые и сложные предложения. / Жыйнак һәм жәенке жөмлөләр	1
11.	К. Насыйри – великий ученый. / К.Насыйри - бөек галим	1
12.	Выполнение упрощений. / ... булып эшли төзелмәсе	1
13.	Мы в библиотеке. / Без китапханәдә	1
14.	Экскурсия в школьную библиотеку. / Мәктәп (шәһәр) китапханәсенә экскурсия, формуляр тутыру, китап алу	1
15.	“Яңа уку елы башлана” Белемнәрне ныгыту	1
16.	Польза чтения книг. / Китап укуның файдасы.	1
17.	Моя любимая книга. / Минем яраткан китабым	1
18.	Именительный падеж. / Иялек килеше, сораулары, кушымчалары, иялек килешенең сөйләмдә кулланылышы	1
19.	Неопределенная форма глагола настоящего времени. / Хәзерге заман хикәя фигыльнең юклык формасы, кушымчалары.	1
20.	Мы пишем рассказ. / “Без хикәя язабыз”	1
21.	<i>Склонение глагола повелительного наклонения. / Боерык фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше</i>	1
22.	Советы. / Уку-язу эсбапларын тәртипле тоту киңәшләре.	1
Мы – помощники. / Без – булышчылар (8 с.)		
23.	Виды работы выполняемые в семье. / Гаиләдә эшләнә торган эш төрләре	1

24.	Неопределенная форма условного наклонения глагола. / Шарт фигыльнең юклык формасы. <i>Шарт фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше, сөйләмдә кулланылышы</i>	1
25.	Монолог о труде дома. / Өй хезмәте турында язма монологик сөйләм	1
26.	К тексту “Почему плачет Ахмет?” / «Әхмәт нигә елады?» текстында лексик-грамматик материал.	1
27.	<i>Использование вводных слов. / Кереш сүзләрнең сөйләмдә кулланылышы.</i>	1
28.	Что может Супермальчик? / Супермалай нәрсәләр эшли ала?	1
29.	Белемнәрне ныгыту “Без – булышчылар”	1
30.	Проект. / Проект. Мин – супермалай (суперкыз) - яңа хикәя төзү.	1
С друзьями весело. / Дуслар белән күнелле (12 с.)		
31.	ЛГМ к тексту “Мой настоящий друг” / «Минем чын дустым» темасы буенча лексика.	1
32.	Друзья на дискотеке. / Дуслар дискотекада	1
33.	Формы просьбы и разрешения. / Үтенеч һәм рөхсәт сорау формалары: <i>барыйм инде, барыйм әле</i> төзелмәләре.	1
34.	Определенное будущее время. / Билгеле киләчәк заман хикәя фигыль. <i>Билгеле киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.</i>	1
35.	Будущее неопределенное время глагола. / Билгесез киләчәк заман хикәя фигыль. <i>Билгесез киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.</i>	1
36.	Просить разрешение – обязательно. / Рөхсәт сорау – кирәкле эш.	1
37.	ЛГМ к тексту “Синие листья” / «Зәңгәр яфрактар» хикәясендәге лексик-грамматик материал.	1
38.	Катя настоящий друг? / Катя чын дусмы? Характер сыйфатларын ачучы сыйфатлар.	1
39.	<i>Использование союзов потому что, поэтому. / Чөнки, шуңа күрә</i> теркәгечләрен сөйләмдә куллану.	1
40.	Рассказ “На дне рождения” / «Туган көндә» хикәясе.	1
41.	Приглашение на день рождение. / Туган көн бәйрәменә чакыру.	1
42.	Как накрывать на стол. / Өстәл әзерләү турында сөйләү.	1
Моя Родина – Татарстан. / Туган жирем – Татарстан (13 с.)		
43.	<i>Понятия туган илем, туган җирем. / Туган илем, туган җирем</i> төшенчәләре.	1
44.	Природа Татарстана. Символика Татарстана. / Татарстанның табигате. Татарстан Республикасының дәүләт символлары.	1
45.	ЛГМ к тексту. “Гости из Англии” / «Англиядән килгән кунактар» тексты буенча лексик-грамматик материал.	1
46.	<i>Разряды наречий. / Рәвеш төркемчәләрен сөйләмдә куллану.</i>	1
47.	Нации живущие в Татарстане. / Татарстанда яшәүче милләتلәр, аларның туган теле	1
48.	На каких языках мы говорим? / Без нинди телләрдә сөйләшәбез?	1
49.	Климат Татарстана, животные и растения. / Татарстанның климаты, анда яшәгән хайваннар, үскән үсемлекләр.	1
50.	Проект. Моя Родина – Татарстан. / Проект. “Туган жирем – Татарстан”	1
51.	<i>Конструкция из Казани до Н.Челнов. / Казаннан Яр Чаллыга кадәр</i>	1

	төзелмәсе.	
52.	Информация о Казани. / Казан шәһәре турында мәгълүмат.	1
53.	Белемнәрне ныгыту	1
54.	Театр Г.Камала. мы идем в театр. / Г. Камал театры. Без театрга барабыз. Хаталар өстендә эш.	1
55.	Представители искусства Татарстана. / Татарстанның танылган сәнгать вәкилләре.	1
Вместе с природой. / Табигать белән бергә (6 с.)		
56.	Мир вокруг нас. / Безнең әйләнә-тирәбез.	1
57.	Урон природе от людей. / Кешеләрнең урманга салган зыяны.	1
58.	Советы защиты природы. / Табигатьне саклау турында киңәшләр.	1
59.	Зимующие птицы. / Бездә яшәүче кошлар.	1
60.	ЛГМ к тексту “Дикие животные” / «Кыргый хайваннар дөнъясы» темасы буенча ЛГМ.	1
61.	Порода четвероногих друзей, их повадки, привычки, верность. / Дүрт аяклы дусларыбызның токымнары, кыяфәтләре, гадәтләре, тугрылыклары, аларны саклау, карау.	1
Сәламәт тәндә – сәламәт акыл (9 с.)		
62.	Виды спорта. / Спорт төрләре.	1
63.	Беседа о видах спорта. / Нинди спорт төрләре белән шөгыйләнү турында сөйләшү.	1
64.	Проект. Олимпийские игры. / Проект. Олимпия уеннары, Олимпия уеннарындагы спорт төрләре, олимпия уты, олимпия флагы.	1
65.	Части тела. / Тән әгъзалары.	1
66.	У врача. Советы больному. / Табибта. Авыручыга киңәшләр бирү.	1
67.	Причины болезни. / Авыруның сәбәпләре, кайсы жирең авыртуы турында сөйләү.	1
68.	<i>Нужно (нельзя) +инфинитив. / Инфинитив(барлыкта һәм юклыкта) + кирәк (ярамый) төзелмәсе.</i>	1
69.	Белемнәрне ныгыту “Сәламәт тәндә – сәламәт акыл”	1
70.	Повторение пройденного. / 6 нчы сыйныф материалларын кабатлау	1

ТЕМАТИЧЕСКИЙ ПЛАН / ТЕМАТИК ПЛАН 7класс / 7 нче сыйныф

№	Тема урока / Дәресең темасы	К-во часов Сәг. саны
Знание и жизнь / Белем һәм тормыш (15 с.)		
1.	ЛГМ по теме “Новый учебный год”. / «Яңа уку елы» темасы буенча лексик-грамматик материал. ТИ кагыйдәләре.	1
2.	Образование прилагательных. Новости в новом учебном году. / <i>Сыйфатлар ясалышы.</i> Яңа уку елындагы яңалыklar.	1
3.	Разговор о выходных летом. / Жәйге ялыны ничек уздыру. Классташларыңның ничек укуы, нинди билгеләр алу, өй эшен ничек эшләү, дәрестә ничек катнашу турында сөйләшү.	1
4.	Определенная и неопределенная форма прошедшего времени изъявительного склонения. / Билгеле һәм билгесез үткән заман хикәя фигыль.	1
5.	4 формы деепричастий. / <i>Хәл фигыль</i> , хәл фигыльнең 4 төре,	1

	аларны сөйләмдә куллану.	
6.	4 формы деепричастий. / <i>Хәл фигыль</i> , хәл фигыльнең 4 төре, аларны сөйләмдә куллану.	1
7.	Рассказ “Первый день в школе” / «Мәктәптә беренче көн» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.	1
8.	ЛГМ к тексту “Мы даем советы” / «Без киңәшләр бирәбез» темасы буенча сөйләм үрнәкләре. Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.	1
9.	Исползование в речи повелительного склонения глагола. / Боерык фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.	1
10.	Учися заполнять формуля в библиотеке. / Китапханәдә формуляр тутыру. Кирәкле китапның исеме, авторы турында белешмә	1
11.	Разряды наречий по значению. / Рәвеш төркемчәләре. Сәбәп белдерү формасы.	1
12.	Порядок окончаний существительных. / Исемнәргә кушымчалар ялгану тәртибе. «Көндәлек – документ, көндәлек - синең көзгән» темасы буенча лексик-грамматик материал.	1
13.	Проект. Секреты и нужные качества хорошей учебы. / Яхшы уку серләре, яхшы уку өчен кирәкле сыйфатлар. « <i>Инфинитив+кирәк</i> » төзелмәсе.	1
14.	Неопределенная форма глагола+именная часть. (Составное именное сказуемое) / « <i>Инфинитив+кирәк</i> » төзелмәсе	1
15.	Защита проекта. / Проектлар яклау.	1
Мы вместе отдыхаем / Без бергә ял итәбез (24 с.)		
16.	Причастие и временные формы. Прошедшее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. <i>Үткән заман сыйфат фигыль формасы</i> . Үткән заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.	1
17.	Причастие и временные формы. Настоящее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. <i>Хәзерге заман сыйфат фигыль формасы</i> . Хәзерге заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.	1
18.	Причастие и временные формы. Будущее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. <i>Киләчәк заман сыйфат фигыль формасы</i> . Киләчәк заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.	1
19.	Причастие в речи. / Сыйфат фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.	1
20.	Главные члены предложения. / Жөмләнең баш кисәкләре.	1
21.	Виды главных членов. / Жөмләнең баш кисәкләренең төрләре.	1
22.	ЛГМ к тексту “Свободное время” / «Буш вакыт» темасына караган лексик-грамматик материал.	1
23.	Тире между подлежащим и сказуемым. / Жөмләнең баш кисәкләре: ия белән хәбәр, алар арасында сызык куелу очраklары	1
24.	Свободное время. / Буш вакыт. Буш вакытны фйдалы һәм фйдасыз үткәрү.	1
25.	Разговор о поведении сверстников. / Яшьтәшләрнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү, бәя бирү.	1
26.	Союзы. / Теркәгечләр.	1
27.	Разговор на тему: “Мое свободное время” / «Минем буш вакытым» темасына сөйләшү.	1
28.	Склонение имен действия по падежам и аффиксами	1

	принадлежности. / Исем фиғыльнең барлык формасы, зат-сан белән төрләнеше	
29.	Буш вақытны файдалы һәм файдасыз үткәру турында сөйләшү.	1
30.	Кереш сүзләр. Кереш сүзләрнең сөйләмдә куллануы.	1
31.	«Ялгыш адым» шигырендәге лексик-грамматик материал.	1
32.	Лексико-грамматический материал в на тему “Что такое мужество?” / «Нәрсә ул егетлек?» проблемасы буенча лексик грамматик материал. Бездәге үрнәк сыйфатлар.	1
33.	Склонение притяжательных имен существительных по падежам. / Тартымлы исемнәрнең берлек һәм күплек санда килеш белән төрләнеше.	1
34.	Беседа о поведении сверстников. / Яшьтәшләрнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү.	1
35.	Разговор о любимом занятии. / Яраткан шөгылең турында сөйли белү.	1
36.	Разговор о посещении спортивных кружков, участии в спортивных играх. / Спорт түгәрәкләренә йөрү, спорт уеннарында катнашуың турында сөйли белү.	1
37.	“Подъезд нашего дома” / Проект. «Безнең йортның подъезды»	1
38.	Ныгыту. “Без бергә ял итәбез”	1
39.	Защита проектов. / Проектлар яклау.	1
Старшие и младшие. / Өлкәннәр һәм кечкенәләр (21 с.)		
40.	Второстепенный член предложения- дополнение. / Жөмләнең иярчен кисәге – тәмамлык. Тәрбиялелек сыйфатлары.	1
41.	Второстепенный член предложения – определение. / Жөмләнең иярчен кисәге – аергыч. «Без бер-беребезгә булышабыз» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.	1
42.	Второстепенный член предложения- дополнение. / Жөмләнең иярчен кисәге – хәл. «Ярдәмләшеп яшәү күңелле» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.	1
43.	Склонение имен действия по падежам. / Исем фиғыльнең килешләр белән төрләнеше.	1
44.	Использование имени действия в разговоре. / Исем фиғыльнең сөйләмдә кулланылышы.	1
45.	Образование имени действия. / Исем фиғыльнең ясалышы.	1
46.	Лексико-грамматический материал на тему: “Ата-анага хөрмәт” / «Ата-анага хөрмәт» темасына караган лексик-грамматик материал.	1
47.	Частицы. Проблемы этики общения. / Кисәкчәләр. Аралашу әдәбе проблемасы буенча сөйләшү.	1
48.	Беседа по теме “Быт воспитанным модно?” / «Тәрбияле булу заманчамы?» проблемасы буенча сөйләшү.	1
49.	Старшие и младшие – взаимоотношения в семье. / Билгеләү алмашлыклары. Өлкәннәр һәм кечкенәләрнең гаиләдә үзара мөнәсәбәте.	1
50.	Отвественное отношение к поручениям. / Кушкан эшкә җаваплы караш турында сөйләшү.	1
51.	Разные формы прозыбы. / Төрле рөхсәт сорау формалары.	1
52.	Формы прозыбы у старших. / Өлкәннәргә үзеңнең кая да барырга рөхсәт сорау формалары.	1
53.	Умение рассказывать старшим о своих желаниях. / Өлкәннәргә үзеңнең нишләргә теләвең турында сөйли белү формалары.	1

54.	Умение говорить старшим откуда и когда вернешься. / Өлкәннәргә үзеңнең кайдан, кайчан кайтасыңны әйтә белү формалары.	1
55.	Собирательные, противительные, разделительные союзы. Составление предложений. / <i>Жыючы (һәм, да-да, та-та, ни...ни), каршы куючы (ләкин, ә, әмма), бүлүче (я, яки) теркәгечләре белән әсәмләләр төзү күнекмәләре</i>	1
56.	Использование союзов в речи. / <i>Ияртүче (әгәр, шуңа күрә) теркәгечләрне сөйләмдә куллану.</i>	1
57.	Праздники в семье. / Гаиләдә бергә бәйрәмнәр үткөрү турында сөйләү.	1
58.	Поздравления родителей. / Эти-әниләрне бәйрәм белән котлау үрнәкләре.	1
59.	Ныгыту “Өлкәннәр һәм кечкенәләр”	1
60.	Проект “Старшие и младшие”.	1
Мы живем в Татарстане. / Без Татарстанда яшибез (10 с.)		
61.	ЛГМ к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик материал.	1
62.	Грамматический материал к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган грамматик материал.	1
63.	Географическое местоположение Республики Татарстан в мире и в России. / Дөньяда һәм Россиядә Татарстанның географик урыны.	1
64.	Климат Татарстана. / Теләк фигыль. Татарстанның климаты.	1
65.	Промышленность Татарстана. / Татарстанның сәнәгате.	1
66.	Материальные богатства Татарстана. / Татарстанның матди байлыклары.	1
67.	Административная контрольная работа. “Без Татарстанда яшибез”. / Административ контроль эш. “Без Татарстанда яшибез”.	1
68.	Знаменитый композитор “Сара Садыкова” / Атаклы композитор Сара Садыкова.	1
69.	Формы изъявления желания. / Теләк белдерү формалары. «Без Татарстанда яшибез» темасы буенча сөйләшү.	1
70.	Проект. Промышленность городов Татарстана. / Татарстан шәһәрләрендәге промышленность.	1

ТЕМАТИЧЕСКИЙ ПЛАН / ТЕМАТИК ПЛАН 8класс / 8 нче сыйныф

№	Тема урока / Дәресең темасы	К-во часов Сәг. саны
Күп укыган – күп белер – 19 сәгать		
1.	Тема “Школа”. Настоящее время изъявительного склонения глагола. / "Мәктәп" темасы буенча лексик берәмлекләр. Хикәя фигыльнең хәзерге заман формасы .	1
2.	ЛГМ в стихотворении Р.Валиева “Школа” / Р.Вәлиева “Мәктәбем” шигырендәге лексик-грамматик материал.	1
3.	Временные формы изъявительного склонения глагола. / Хикәя фигыльнең заман формаларын сөйләмдә куллану	1
4.	РР Мой летний отдых. / БСУ Минем жәйге ялым.	1
5.	Разговор по теме “Знаем дни недели” / “Атна көннәрен беләбез” темасына сөйләшү	1

6.	Склонение глагола будущего неопределенного времени по лицам и числам. / Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.	1
7.	Образование деепричастия. Использование деепричастий в речи. / Хәл фигыль, аның ясалышы һәм сөйләмдә кулланылышы.	1
8.	ЛГМ в рассказе “ Успею... еще” / “Өлгерәм... әле” темасы буенча лексик материал. Сан төркемчәләре. Тәртип, жыю саны.	1
9.	Работа над текстом “Успею... еще” / “Өлгерәм әле” тексты өстендә эш.	1
10.	Как я готовлю уроки. / “Мин ничек дәрәс әзерлим”.	1
11.	Глагол условного наклонения. Склонение в лицах и числах. / Шарт фигыль, аның зат-сан белән төрләнеше.	1
12.	Проверка знаний по теме “Легко ли хорошо учиться?” / “Яхшы уку жиңелме?” темасы буенча белемнәрне тикшерү.	1
13.	ЛГМ в рассказе В.Нуриева “Успею еще” / В.Нуриев “Өлгерәм әле” хикәясенәң II өлешендәге лексик-грамматик материал.	1
14.	Неопределенная форма глагола. / Инфинитив. Инфинитивны сөйләмдә куллану.	1
15.	Разговор по тексту “Успею еще” . / “Өлгерәм әле” хикәясе буенча диалогик сөйләм чыгу.	1
16.	Монолог к теме. / “Күп укыган – күп белер” темасына монолог.	1
17.	“Барый” смотрит телевизор. / Р. Вәлиева. Барый телевизор карый	1
18.	Проект. Правила хорошей учебы. / Яхшы уку кагыйдәләре.	1
19.	Из истории национальной библиотеки РТ / Татарстан Республикасының Милли китапханәсе тарихы.	1
Я и мои сверстники / Мин һәм минем яшьтәшләрем - 25 сәгать		
20.	Качества характеризующие внешний вид и характер. / Тышкы кыяфәтне һәм характерны белдерүче сыйфатлар.	1
21.	ЛГМ в тексте “Секреты общения” / “Аралашу серләре” текстында ЛГМ.	1
22.	Секреты дружбы / Дуслашу серләре .	1
23.	Секреты общения / Аралашу серләре.	1
24.	ЛГМ в тексте “Правила вежливости” / “Әдәп кагыйдәләре” текстындагы ЛГМ.	1
25.	Нужно ли выполнять правила вежливости / Әдәп кагыйдәләрен үтәү кирәкме?	1
26.	Имя действия, его склонение и использование в речи. / Исем фигыль, аның килешләр белән төрләнеше һәм сөйләмдә дәрәс куллану	1
27.	Советы психолога. / Психолог киңәшләре	1
28.	Основа вежливости – хорошие привычки. / Әдәп төбе - матур гадәт	1
29.	ЛГМ в тексте М.Галиева “Хотел победить” /* М.Галиев “Жиңәсем килде” әсәрендәге лексик-грамматик материал.	1
30.	Причастие, его формы. / Сыйфат фигыль, аның заман формалары. Сыйфат фигыльнең барлыкта һәм юклыкта заман формаларын сөйләмдә куллану	1
31.	ЛГМ в произведении М.Галиева “Хотел победить” / М.Галиев “Жиңәсем килде” әсәрендә ЛГМ.	1
32.	Упражнения по рассказу “Хотел победить” / “Жиңәсем килде” әсәре буенча күнегүләр.	1
33.	ЛГМ по тексту / “Ал кирәк, гөл кирәк” текстындагы ЛГМ.	1
34.	Какие девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сина нинди кызлар (егетләр) ошый?	1

35.	Монолог. Какие девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сиңа нинди кызлар (егетләр) ошый? Монолог төзү	1
36.	Самостоятельная работа по теме “Я и мои сверстники” / “Мин һәм минем яшьтәшләрем” темасы буенча мөстәкыйль эш.	1
37.	Разряды местоимений / Алмашлык төркемчәләре.	1
38.	Определительные местоимения. / Билгеләү алмашлыклары. <i>Алмашлыкларның сөйләмдә еш кулланыла торган очраклары</i>	1
39.	ЛГМ к тексту “Мой цвет – зеленый. А твой?” / “Минем төсем – яшел? Ә синеке?” текстында ЛГМ.	1
40.	Какой цвет тебе нравится? / Сиңа нинди төс ошый?	1
41.	Проект. В мире цвета. / Төсләр дөньясында	1
42.	Текст “В мире музыки” / “Музыка дөньясында” тексты.	1
43.	Моя любимая музыка. / Минем яраткан музыка.	1
44.	Повторение по разделу. / “Мин һәм минем яшьтәшләрем” темасы буенча кабатлау күнегүләре.	1
Природа и человек. / Табигать һәм кеше – 15 сәгать		
45.	Что означает природа? / Нәрсә ул табигать?	1
46.	Главные и второстепенные члены предложения. / Жәмләнең баш һәм иярчен кисәкләре.	1
47.	ЛГМ по теме “Природа” / “Табигать” темасы буенча ЛГМ.	1
48.	Формы выражения желания. / Теләк белдерү формалары. Теләк фигыль, аның барлыкта һәм юклыкта кулланылуы.	1
49.	Союзы. Сочинительные и подчинительные союзы. / Теркәгечләр. Тезүче һәм ияртүче теркәгечләр.	1
50.	ЛГМ в тексте “Лес” / “Урман” текстында ЛГМ.	1
51.	Лес – близкий друг человека. Леса нашего края. / Урман – кешенең якын дустаны. Безнең як урманнары.	1
52.	Степени прилагательных. / Сыйфат дәрәжәләре. “И ямьле соң бу дөнья” текстында ЛГМ.	1
53.	ЛГМ к тексту / “И ямьле соң бу дөнья” тексты.	1
54.	Любимое время года. / Минем яраткан ел фасылым.	1
55.	Природа и мы. / Табигать һәм без.	1
56.	Проверочная работа по разделу. / “Табигать һәм кеше” темасы буенча тикшерү эше.	1
57.	Природа и человек. Повторение по теме. / Табигать һәм кеше. Тема буенча кабатлау.	1
58.	Проект. Защита природы. / Табигатьне саклау проблемалары. Проект эше.	1
59.	Интересные виды в природе. / Табигатьтәге кызыклы күренешләр.	1
Моя Родина Татарстан. / Туган жирем – Татарстан - 11 сәгать		
60.	ЛГМ по теме. / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик-грамматик материал. Тәржемә эше.	1
61.	Упражнения по стихотворению “Мой Татарстан” / “Татарстаным” шигыре буенча эш күнегүләре.	1
62.	Словосочетание. / “Исем+ исем” сүзтезмәсе.	1
63.	Белемнәрне ныгыту	1
64.	Памятные места Казани. / Казанның истәлекле урыннары.	1
65.	Знаменитые люди, жившие в Казани. / Казанда яшәгән атаклы шәхесләр.	1
66.	Казань – столица Татарстана. / Казан – Татарстанның башкаласы.	1

	<i>Жыйнак һәм әҗәенке жәмләләрне сөйләмдә куллану</i>	
67.	Казань – спортивный город. Спортивные строения Казани. / Казан-спорт шәһәре. Казандагы спорт корылмалары.	1
68.	ЛГМ Башня Сююмбике. / Сөембикә манарасы. ЛГМ.	1
69.	Повторение по разделу “Туган ягым - Татарстан”. / Туган жирем – Татарстан. Тема буенча кабатлау.	1
70.	Проект. Праздник Сабантуй. / Сабантуй бәйрәме.	1

9класс / 9 нчы сыйныф

№	Тема урока / Дәреснең темасы	К-во часов Сәг.саны
	Мы живем в Татарстане / Без Татарстана яшибез	
1	С днем знаний! / Белем бәйрәме котлы булсын!	1
2	ЛГМ к тексту “Республика Татарстан” / “Татарстан Республикасы” текстындагы лексик-грамматик материал	1
3	Члены предложения. Главные члены предложения. / Жөмлә кисәкләре. Жөмләнең баш кисәкләре.	1
4	Второстепенный член предложения – определение. / Жөмләнең иярчен кисәге – аергыч	1
5	ЛГМ к тексту “Экономический рост Татарстана”. / “Татарстанның икътисади үсеше” текстындагы лексик- грамматик материал	1
6	Сложные предложения. / Кушма жөмлә һәм аның төрләре	1
7	Упражнения по теме. / Теманы ныгыту күнегүләре	1
8	ЛГМ к тексту “В мире искусства” / “Сәнгать дөньясында” текстындагы лексик-грамматик материал	1
9	Упражнения к теме. / Жөмлә кисәкләре темасына күнегүләр	1
10	Союзы. / Теркәгечләр	1
11	ЛГМ к тексту "Александр Ключарев" / "Александр Ключарев текстындагы лексик-грамматик материал.	1
12	ЛГМ к тексту “Танылган рәссам Харис Якупов” / “Танылган рәссам Харис Якупов» текстындагы лексик- грамматик материал	1
13	Работа по картине Хариса Якупова “Перед судом” / Х.Якуповның “Хөкем алдыннан” картинасы өстендә эш.	1
14	Союзные и бессоюзные сложные предложения. / Тезмә кушма жөмлә. Теркәгечле һәм теркәгечсез тезмә кушма жөмләләр.	1
15	ЛГМ «Композитор София Губайдуллина - наша землячка» / “Якташыбыз София Гобәйдуллина” текстындагы лексик-грамматик материал	1
16	ЛГМ к тексту «Татарский театр» / "Татар театры" текстындагы лексик-грамматик материал	1
17	ЛГМ к тексту «Татарский театр» / "Татар театры" текстындагы лексик-грамматик материал	1
18	ЛГМ к тексту / “Күренекле драматург Туфан Миңнуллин” текстындагы лексик-грамматик материал	1
19	Сложноподчиненные предложения. / Иярченле кушма жөмлә. Иярченле кушма жөмләләрне бәйләүче чаралар.	1
20	Словарный диктант. Выполнение предложения. / Иярченле кушма жөмлә темасына күнегүләр эшләү. Сүзлек диктанты №1	1
21	РР. Работа над ошибками. / Сәнгать кешеләре турында бәйләнешле сөйләм үстерү. Хаталар өстендә эш.	1
	Выбор профессии / Һөнәр сайлау	
22	Аффиксы образующие слова. / Сүз ясагыч кушымчалар: –лык/ -лек, -чы/.че,	1

	-таш/ -тэш, -даш/-дэш	
23	Виды придаточных предложений. / Иярчен жөмлө . Иярчен жөмлө төрлөрө.	1
24	Придаточное подлежащее предложение. / Иярчен ия жөмлө.	1
25	Придаточное сказуемое предложение. / Иярчен хэбэр жөмлө.	1
26	ЛГМ к тексту «Выбор профессии – ответственное дело» / “Һөнәр сайлау – жаваплы эш” текстындагы лексик- грамматик материал	1
27	Контрольная работа. / Контроль эш. № 1. Кушма жөмлөләр	1
28	Придаточное определительное предложение. / Иярчен аергыч жөмлө. Аналитик һәм синтетик бэйлэүче чаралар. Хаталар өстендә эш.	1
29	РР “Какие профессии имеют большой спрос”. / “Ихтыяж зур булган һөнэрләр” – бэйләнеше сөйләм үстерү.	1
30	Придаточное дополнительное предложение. / Иярчен тәмамлык жөмлө.	1
31	ЛГМ к тексту Г.Ахунова «Клад» / Гариф Ахуновның “Хэзинә” эсәреннән өзектәге лексик- грамматик материал	1
32	Второстепенный член предложения – обстоятельство. / Жөмлөнөң иярчен кисәге – хэл. Хэл төрлөрө.	1
33	Условное наклонение глагола. / Шарт фигыль. Резедә Вәлиева “Томәр һәм һөнәр” шигырендәге лексик-грамматик материал.	1
34	Сложные предложения с придаточным времени. / Иярчен вакыт жөмлөлө кушма жөмлө.	1
35	Виды труда разрешенные подросткам. / Яшүсмерләргә рөхсәт ителгән хезмәт төрлөрө”- әңгәмә.	1
36	Повторение форм времени глагола изъявительного наклонения. / Хикяя фигыль. Хикяя фигыльнөң заман формалары	1
37	Стихотворени Ф.Яруллина “Иң гүзәл кеше икәнсез” / Фәнис Яруллин “Иң гүзәл кеше икәнсез” шигыре өстендә эш. Укытучы һөнәре турында сөйләшү.	1
38	Падежи на татарском языке. / Татар телендә килешләр.	1
39	Союзы. Сочинительные и подчинительные союзы. / Теркәгечләр: тезүче һәм ияртүче теркәгечләр.	1
40	Сложные предложения с придаточным места. / Иярчен урын жөмлөлө кушма жөмлө.	1
41	Отрывок из произведения Г.Апсалямова “Белые цветы”. / Габдрахман Әпсәләмовның "Ак чәчәкләр" эсәрендәге лексик-грамматик материал. Табиб һөнәре турында әңгәмә. Словарный диктант. / Сүзлек диктанты № 2.	1
42	Сложные предложения с придаточным цели. Работа над ошибками. / Иярчен максат жөмлөлө кушма жөмлө. Хаталар өстендә эш.	1
43	ЛГМ к тексту Н.Даули “Хезмәткә-хөрмәт” / Нәби Дәүлинен “Хезмәткә-хөрмәт” текстындагы лексик- грамматик материал.	1
44	Изложение № 1. “Эш беткәч, үкенүдән файда юк”	1
45	ЛГМ к стихотворению Р.Миннуллина “Ипи кирәк” / Игенче хезмәтенә хөрмәт - әңгәмә. Роберт Миңнуллин “Ипи кирәк” шигырендәге лексик-грамматик материал. Чыгыш килешен сораучы сон бэйлеге.	1
	Здоровье – большое богатство / Сәламәтлек – зур байлык	
46	Неопределенная форма глагола. / Инфинитив.	1
47	ЛГМ к тексту“Сәламәтлек-зур байлык” / “Сәламәтлек-зур байлык” текстындагы лексик-грамматик материал.	1
48	Склонение глагола изъявительного наклонения по падежам. / Исем фигыль. Исем фигыльнөң килеш белән төрләнеше.	1
49	ЛГМ к тексту «Тәмәке тартуның зарары» / «Тәмәке тартуның зарары» текстындагы лексик-грамматик материал.	1
50	Диктант № 1. “Гөлләр үстерик”	1

51	ЛГМ к тексту “Аракы кешене нишлэтэ?” Работа над ошибками. / “Аракы кешене нишлэтэ?” текстындагы лексик-грамматик материал. Хаталар өстендэ эш.	1
52	Способы изъявления желания. / Телөк белдерү формалары.	1
53	ЛГМ к тексту «Ак үлемнән» саклан!» / «Ак үлемнән» саклан!» текстындагы лексик-грамматик материал. Сүзлек диктанты № 3	1
54	ЛГМ к тексту “Нәрсә ул гаджет, гаджетомания? Аннан котылу юллары” Работа над ошибками. / “Нәрсә ул гаджет, гаджетомания? Аннан котылу юллары” текстындагы лексик-грамматик материал. Хаталар өстендэ эш.	1
	Никто не забыт, ничто не забыто / Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый	
55	О Великой Отечественной войне. / Бөек Ватан сугышы турында сөйлөшү.	1
56	Склонения глагола условного наклонения. / Шарт фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.	1
57	ЛГМ к тексту Ш.Маннур «Муса» / Шәйхи Маннурның “Муса” әсәреннән өзектәге лексик- грамматик материал	1
58	Творческая работа по теме “Кто такие джалиловцы?” / Кемнәр соң ул – жәлилчеләр?. Жәлилчеләр турында әңгәмә.	1
59	Условное наклонение глагола. / Шарт фигыль. Теманы ныгыту күнегүләре	1
60	Контрольная работа. Повторение. / Контроль эш № 2. Кушма жөмлөләрне кабатлау	1
61	Повторение пройденного. / Өйрәнгән темаларны искә төшерү, күнегүләр эшлөү.	1
62	ЛГМ Л.Ихсанова «Лачын кыз» / Язучы Ләбибә Ихсанованың “Лачын кыз” текстындагы лексик-грамматик материал.	1
63	Повторение. / Гади һәм кушма жөмлөләрне кабатлау	1
64	ЛГМ к отрывку Г.Апсәлямова «Газинур» / Габдрахман Әпсәләмов “Газинур” романыннан өзектәге лексик-грамматик материал	1
65	Словарный диктант. / “Батырлык” турында сөйлөшү. Сүзлек диктанты № 4	1
66	Повторение. Работа над ошибками. / “Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый” темасын кабатлау. Хаталар өстендэ эш.	1
67	Повторение простых и сложных предложений. / Гади һәм кушма жөмлөләр темасын гомумиләштереп кабатлау	1
68	Итоговый урок. / Кушма жөмлөләр. Еллык йомгаклау	1

Пронумеровано, прошнуровано и скреплено печатью

25 листов

Директор муниципального бюджетного
общеобразовательного учреждения
«Октябрьская средняя общеобразовательная школа»
Верхнеуслонского муниципального района
Республики Татарстан

А.С. Назаров

